

Fot. Piotr Ligier / Muzeum Narodowe w Warszawie

Najstarsze zabytki: ceramika kermańska

Najstarszymi obiektami otrzymanymi z Sudanu są wysokiej jakości naczynia ceramiczne, należące do kultury kermańskiej (ok. 2500-1500 r. p.n.e.). Nazwa kultury pochodzi od stanowiska Kerma, położonego między III a IV kataraktą nilową, które było stolicą pierwszego królestwa Kusz w Górnej Nubii, niebezpiecznego rywala Egiptu. Królestwo to, którego zamożność opierała się na rozwiniętym rolnictwie i hodowli zwierząt, ok. 1700 r. p.n.e. stało się największą potęgą w dolinie Nilu, korzystając z czasowego osłabienia Egiptu. Dopiero faraonowie z XVIII dynastii zdołali pozbyć się zagrożenia i podbić kraj Kusz, ustanawiając granicę w okolicy IV katarakty.

Kerma w ciągu tysiąca lat, do czasu zniszczenia przez Egipcjan ok. 1500 r. p.n.e., stała się wysokorozwiniętym miastem, z monumentalnym budownictwem i zaawansowanym rzemiosłem, a jego jedna gałąź – ceramika – cechowała się szczególnie wysoką jakością, zwłaszcza w ostatniej, klasycznej fazie kultury kermańskiej (ok. 1750-1500 r. p.n.e.).

Naczynia, jakie udało się znaleźć podczas wykopalisk w rejonie IV katarakty, pochodzą z nieco wcześniejszego okresu (tzw. Kerma Środkowa), nie różnią się jednak bardzo od najlepszych wykwitów kermańskiego rzemiosła. Charakterystyczne cechy tej ręcznie lepionej ceramiki to wyrafinowane kształty (z najbardziej popularnym typem – pucharem w kształcie tulipana), cienkie polerowane ścianki i szczególna kolorystyka: czerwony brzusiec, czarny wylew i czarne wnętrza naczyń, co uzyskiwano dzięki szczególnej metodzie wypału. Naczynia te były tak wysoko cenione w całej dolinie Nilu, że znaleźć je można było daleko od miejsca pochodzenia – nawet w delcie Nilu.

Dr Monika Dolińska
Kustosz dyplomowany
Kolekcji Egipskiej Muzeum
Narodowego w Warszawie

Sponsor główny

MK i DN Ministerstwo Kultury
i Dziedzictwa Narodowego

Konimpex

Sponsor indywidualny
Hubert Kiersnowski